O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM
VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ 60 – 1.36
2021-yil "6" sentabr

"TASDIQLAYMAN"
SamDU rektori:
R.I.Xalmuradov
2021-yil "6" sentabr

O'ZBEK TILINING SOHADA QO'LLANILISHI
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi:	110000 – Gumanitar fanlar
	60230100 - Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili 60111500 - Filologiya va tillarni o'qitish: rus tili 60230100 - Filologiya va tillarni o'qitish: tojik tili 60220300 - Tarix (mamlakatlar va yo'nalishlar bo'yicha) 60220400 –Arxeologiya 60540100 –Matematika 60540200 –Amaliy matematika 60540300 –Matematik injiniring (ishlab chiqarish sohalari bo'yicha) 60510100 –Biologiya (turlari bo'yicha) 60530900 –Fizika 60531000 –Mexanika va matematika modellashtirish 60530100-Kimyo (turlari bo'yicha) 60530400 – Geografiya 60530500-Geologiya (faoliyat turlari bo'yicha) 60211400-Vokal san'ati (turlari bo'yicha) 60211500-Cholg'u ijrochiligi (turlari bo'yicha) 60210500-Rangtasvir (turlari bo'yicha) 60210800-Amaliy san'at (turlari bo'yicha) 60311000-Sotsiologiya 60310900-Psixologiya (faoliyat turlari bo'yicha) 60310100-Iqtisodiyot (tarmoqlar va sohalar bo'yicha) 60420100-Yurisprudentsiya (faoliyat turlari bo'yicha) 60710100-Kimyoviy texnologiya (ishlab chiqarish turlari bo'yicha) 60710200-Biotexnologiya (tarmoqlar bo'yicha) 60610100-Kompyuter ilmlari va dasturlash texnologiyalari 60610600-Dasturiy injinering 60810700-Agrokimyo va agrotuproqshunoslik 60811000-O'simliklarni himoya qilish 60811800-Mevachilik va uzumchilik 60811900-Sabzavotchilik, polizchilik va kartoshkachilik 60812000-Issiqxona xo'jaligini tashkil etish va yuritish 60920100-Ijtimoiy ish (faoliyat turlari bo'yicha) 60230600-Noshirlik ishi 60710400-Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi 5610500-Sport faoliyati (faoliyat turlari bo'yicha) 5610520-Sport faoliyati (kurash)

Fan/modul kodi TCM1003	O'quv yili 2021-2022		Semestr 1,2		ECTS – Kreditlar 1	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek				Haftadagi dars soatlari 2	
1.	Fan nomi O'zbek tilining sohada qo'llanishi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Umumiy soat (soat)	
			14	16	30	

I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarning yangi alifbo imlo qoidalari, davlat tilida ish yuritish va mutaxassisligiga oid terminlarni bilishining ilmiy – nazariy asoslarini, hamda ularni ijtimoiy hayotning barcha sohalarida qo'llay olishni, ilmiy va ta'lim jarayoniga tatbiq qilishning ilmiy-metodik imkoniyatlarini yoritishdan iborat.

Fanning vazifasi – Talabalarni imlo qoidalari, ish yuritish hamda mutaxassislik terminologiyasi bilan tanishtirish.

II. Amaliy (seminar yoki laboratoriya) mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu. Kirish. Fanning maqsad va vazifalari. Davlat tili haqidagi qonun, va uning ijrosi.

2-mavzu. O'zbek tilining asosiy imlo qoidalari: unli va undosh tovushlar imlosi. Asos va qo'shimchalar imlosi. Bosh harflar imlosi. O'zbek tilida qo'shib yozish. Adabiy til me'yorlari. Adabiy til uslublari.

3-mavzu. O'zbek tilining asosiy imlo qoidalari: ajratib yozish, chiziqcha bilan yozish qoidalari, bo'g'in ko'chirish qoidalari.

4-mavzu. Terminologiya. Termin va so'z. Sohaviy terminlar ustida ishlash.

5-mavzu. Ish yuritish tili va uslubi. Hujjat turlari va xususiyatlari: ariza, tushuntirish xati, bildirishnoma.

6-mavzu. Hujjat turlari va xususiyatlari: tarjimayi hol, tavsifnoma, tavsiyanoma.

7-mavzu. Hujjat turlari va xususiyatlari: tilxat, hisobot, shartnoma, ishonch xati.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1-mavzu. "Davlat tili haqida"gi qonunning mazmun-mohiyatini o'zlashtirish.

2-mavzu. O'zbek tilining asosiy imlo qoidalarini o'zlashtirish.

3-mavzu. Hujjatchilik tarixi. O'zbekiston Respublikasida hujjatchilikning takomillashuvi.

4-mavzu. Tashkiliy hujjatlarni o'rganish, ularga namunalar yozish.

5-mavzu. Farmoyish hujjatlarni o'rganish, ularga namunalar yozish.

6-mavzu. Ma'lumot-axborot hujjatlari.

7-mavzu. Xizmat yozishmalari.

8-mavzu. So'z va termin. Terminologiya fani va uning rivojlanishi. Mutaxassislikka doir terminlar ustida ishlash.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

	• Ish yuritish va soha terminologiyasi haqida ***tasavvur va bilimga ega bo'lishi;*** • Hujjatlarni to'g'ri yoza olish va terminlarni o'rinli qo'llay olish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;*** • Ish qog'ozlarini imlo xatolasiz, terminlarni esa o'z o'rnida ishlata olish ***malakasiga ega bo'lishi kerak.***
4.	**VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:** • amaliy; • suhbat; • tushuntirish;
5.	**VII. Kreditni olish uchun talablar:** Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	**Asosiy adabiyotlar:** 1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 21 октябрдаги ПФ-5850 рақамли "Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавкеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармони //Халк сўзи, 2019 йил 22 октябрь. 2. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N. Ish yuritish. – Toshkent, 2000. 3. Boltayev M. Lotin yozuviga asoslangan o'zbek alifbosi va imlosi. – T.: O'qituvchi, 2003. 4. Boltayev M. Lotin yozuviga asoslangan yangi o'zbek alifbosi va imlosi. INTERNETdagi manzili: www.samdu.uz.files/web/index.htm 5. Васиқалар тўплами. – Т.: Фан, 1982. 6. Davlat tilida ish yuritish, hujjatchilik va atamashunoslik. Uslubiy qo'llanma. Tuzuvchi: Boltayev M. – Samarqand: SamDU, 2007. 8. Mahmudov N. va bosh. Ish yuritish asoslari. – Toshkent: O'zME davlat ilmiy nashriyoti, 2006. 9. Sanaqulov U., Abdiyev M., Qurbonov A. O'zbek tilida ish yuritish asoslari.- Samarqand, 2014. 10. Ҳожиев А. Термин танлаш мезонлари. Ахборот. 11 – 12-чиқарув. – Тошкент: Фан, 1996; 11. Давлат тилида иш юритиш, хужжатчилик ва атамашуносликдан ўқув иш дастури. – Самарканд: СамДУ, 1998. 12. Дониёров Р. Ўзбек тили техник терминологиясининг айрим масалалари. – Тошкент: Фан, 1977. 13. Аблиев М. Сохавий терминологиянинг систем тахлили муаммолари. – Тошкент: А.Қодирий номидаги халк мероси нашриёти. 2004. 14. Мадвалиев А. Ўзбек тили терминологияси ва лексикографияси масалалари.-Тошкент: "Ўзбекистон миллий энциклопедияси" Давлат илмий нашриёти, 2017.

Qo'shimcha adabiyotlar:

15. O'zbek tilining asosiy imlo qoidalari. O'zbek tilining imlo lug'ati. Tuzuvchilar – Hojiyev A., Rahmatullayev Sh. – T.: O'qituvchi, 1996, 6-27-betlar.

16. Имомова Т.З., Тухватуллина Л.А. Иш қоғозлари қандай ёзилади? – Тошкент, 1992.

17. Mahmudov N., Rafiyev A., Yo'ldoshev I. Davlat tilida ish yuritish. – Toshkent, 2015.

18. To'xliyev N. Ish yuritish. – Toshkent, 2017.

19. Abdiyev M., Umarov Y.Ish yuritish. – Samarqand, 2018.

20. Мадвалиев А., Маҳкамов Н. Ўзбек тилида иш юритиш атамаларини тартибга солиш ҳақида // Ўзбек тили атамашунослиги. Ахборот. 5 – 6-чиқарув. – Тошкент: Фан, 1992. – Б.40-43

21. Chiniqulov N. Peshlavhalarning lisoniy xususiyatlari - Toshkent: "Navoiy universiteti" nashriyot-matbaa uyi, 2019.

22. Садинова Н. Иш юритиш терминларининг қисқача изоҳли луғати.- Тошкент, 2019.

23. Лутфуллаева Д. Мустақиллик даври расмий-идоравий иш услубининг тараққиёти.-Тошкент, 2020.

24. Дониёров Р. Ўзбек тилининг илмий-техникавий терминлари тарихидан.– Тошкент: Фан, 1979.

25. Шамсиддинов К. Умумистеъмолдаги сўзлардан лексик-семантик усул билан ясалган терминлар ва уларни тартибга солиш // Ўзбек тили илмий-техникавий терминологиясини тартибга солиш принциплари. –Тошкент, 1991, 136-151 бетлар

26. Маҳкамов Н. Ўзбек тили терминологиясида жуфт терминлар ва уларни тартибга солиш (физика ва техника терминлари мисолида) // Ўзбек тили илмий-техникавий терминологиясини тартибга солиш принциплари.-Тошкент, 1991, 68- 80 бет.

27. Бектемиров Ҳ., Бегматов Э.Мустақиллик даври атамалари. –Тошкент, 2002.

Axborot manbalari (saytlar):

28. www.ziyonet.uz
29. www.a.navoiy.uz
30. www.ilm.uz
31. www.samdu.uz

7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv-uslubiy kengashining 2021- yil ____ -son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ullar:** Mirzayev I. – SamDU, o'zbek tili va adabiyoti kafedrasi mudiri, f.f.d., professor. Abdiyev M. – SamDU, o'zbek tili va adabiyoti kafedrasi professori, f.f.d. Boltayev M. – SamDU, o'zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti. Muhiddinova B. – SamDU, o'zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti, f.f.n. Ruzmanova R. – SamDU, o'zbek tili va adabiyoti kafedrasi dotsenti, f.f.n.
9.	

Taqrizchilar:
G'affarov A. SamDU O'zbek tilshunosligi kafedrasi dotsenti, filologiya fanlari nomzodi (ichki).
Turobov A. SamDCHTI Tilshunoslik va adabiyotshunoslik nazariyasi kafedrasi dotsenti, filologiya fanlari nomzodi (tashqi).

Kafedra mudiri: **I.K.Mirzayev**

Mazkur modul filologiya fakulteti kengashining 2021-yil 26-maydagi 8-sonli yig'ilishida ko'rib chiqilgan va tasdiqlangan.

Kengash raisi: **A.B.Pardayev**

"Kelishilgan"
SamDU o'quv uslubiy boshqarma boshlig'i:
____________ B.S.Aliqulov
"__" ______ 2021-yil